

NAUKA O LK vz. 26 — 7,92 mm

I. BOJOVÉ VLASTNOSTI, ÚKOLY, CHARAKTERISTIKA ZBRANĚ

52. Kulomet vzor 26 je lehký, snadno ovladatelný, manipulačně jednoduchý kulomet, jehož je možno použít pro střelbu jak vleže, tak i za chodu. Jeho palba je přesná na malé a dostatečně přesná na střední vzdálenosti. Proti letadlům může účinně střílet do dálky 500 metrů. Praktická rychlost střelby je 200 ran za minutu (theoretická 600 ran). Touto rychlostí je možno střílet nejdéle 2 a půl minuty, pak je nutno vyměnit hlaveň, aby vychladla. Z kulometu možno střílet jednotlivými ranami a dávkami až 20 ran. Při pečlivém ošetření je spolehlivý, přesný a pohotový. Dá se snadno rozkládat.

Používá se pro střelbu na živou sílu nepřítele až na dálku do 800 metrů.

Charakteristika

53. Kulomet vzor 26 patří do soustavy kulometů lehkých, u nichž k samočinné funkci je využito tlaku plynů na píst a pedsuvné zpruhy.

Hlaveň je pevná, vzduchem chlazená a lehce vyměnitelná. Závěr je v okamžiku výstřelu dokonale uzamčen — zvednutím závorníku a jeho opřením o opěrku v pouzdře. Spuštěadlo je konstruováno jak pro střelbu jednotlivými ranami, tak i dávkami.

II. HLAVNÍ ČÁSTI

54.

1. úplná hlaveň,
2. úplné pouzdro závěru,
3. úplný závěr,
4. úplné spuštěadlo,
5. úplná pažba,
6. úplný podstavec.

Dále náležejí ke kulometu potřeby a výstroj.

1. Popis úplné hlavně.

55. Hlaveň je podstatnou částí kulometu, v níž dochází k výstřelu, je 602 mm dlouhá. Vývrt má 4 pole a 4 rýhy, končící asi 35 mm před ústím, kde jest otvor, jímž proudí plyny do plynového násadce a do pístové trubice.

Ústí hlavně má na povrchu závity pro tlumič. Zevně má po celé délce chladičí žebra. Vzadu má 2×6 a 1×5 třikrát přerušovaných žebíř, jimiž se hlavěň spojuje hlavňovou spojkou s pouzdrém závěru. Vzadu na čele hlavně je vybrání pro vytahovač.

Jako další části k úplné hlavní patří: plynový násadec, který je pevně nasazen na hlavní, uvnitř je provrtán spojovací kanálek, jímž se odvádějí plyny do pístové trubice. Nahoře vybíhá v nosič pro mušku a chráňátko mušky. Vpředu má plynový násadec drážku, v níž je pojistka k tlumiči.

Tlumič (násadec pro cvičnou střelu) je našroubován na ústí hlavně. Vpředu má na povrchu otvory, vzadu osmihran pro klíč a zářezy pro pojistku tlumiče, která zabraňuje otáčení a vyšroubování tlumiče při střelbě.

Obojek hlavně s rukojetí je otáčivě upevněn na hlavní. Vybíhá v raménko, na které je šroubem upevněna rukojeť. Rukojeť je sklápěcí a slouží v normální poloze k rychlému vysunutí a zasunutí hlavně a k přenášení kulometu v boji. Kolmo postavené a zaklesnuté na ozub pístové trubice se užívá k držení kulometu při střelbě v chodu.

2. Úplné pouzdro závěru.

56. Funkce pouzdra závěru je nesení hlavně a vedení závěru. Hlavňová spojka spojuje hlavěň s pouzdrém.

Pístová trubice je našroubována v pouzdře závěru, vpředu má výřez pro plynový násadec a několik zesilovacích žebíř, na dvou místech střední části je zesílena a opatřena otvory pro unikání plynů.

Dno pouzdra.

Víčko pouzdra.

Napínací klika — používáme k ručnímu opakování, to je otevření závěru. Je nasazena na napínacím táhle. Napínací táhlo má vpředu ozub, kterým je napínací klika během střelby přidržována v přední poloze. Napínací táhlo předním koncem zachycuje za ozub nosiče závorníku.

Záchytka zásobníku s vyhazovačem.

Opěrka závorníku.

Pouzdrové čepy.

Hledí.

3. Úplný závěr.

57. Má tyto části: píst s kolíkem, nosič závorníku, závorník, úderník s kolíkem. Nosič závorníku má v přední části vybrání, aby vyhazované nábojnice mohly propadat výhozným okénkem. Na pravé straně má ozub pro napínací táhlo, v zadní stěně má lůžko pro přesuvnou tyčinku.

Píst je dutý, na třech místech zesílený pro lepší těsnění a vedení v pístové trubici.

Závorník má uvnitř lůžko pro úderník a úderníkovou zpruhu. V přední stěně je lůžko pro dno nábojnice a otvor pro zápalník a pro vytahovač.

4. Úplné spuštěadlo.

58. Skládá se: z pouzdra spuštěadla s výztuhou pažbičky, z pažbičky, pryžové odrážky, spouště, rozpěrky s rozpěrnou zpruhou, přerušovače, spoušťové páky, zpruhového vodítka se zpruhou k spoušťové páce, pojistky se záskočkou.

5. Úplná pažba.

59. Botka, ramenní opěra, chránítka napínacího táhla.

6. Úplný podstavec.

60. Podstavec se skládá z objímky pístové trubice, křížové vidlice, pravé a levé nožky, ze zpruhy k nožkám.

Potřeby a výstroj:

61. Zásobník, schránka na zásobníky, brašnička střelce, plnička zásobníku, závěsník plničky, úplný řemen, násadec pro cvičnou střelbu, pouzdro na záložní hlavěň.

62. Rozložení kulometu.

Hlavní součásti kulometu se rozebírají a skládají zásadně bez jakéhokoliv nářadí. Je dovoleno rozložit kulomet a součásti jeho výstroje jen v tomto rozsahu.

1. Vynětí hlavně.

Rukojeť povytáhneme, sklopíme a otočíme ji do horní polohy. Potom odjistíme západku k spojce a hlavníovou spojku pootočíme nahoru až na doraz, čímž je hlavěň uvolněna. Uchopíme rukojeť a při současném nadzdvihování vysuneme hlavěň kupředu.

2. Vynětí závěru.

S levé strany vytlačíme a vpravo vysuneme pouzdrový čep. Pouzdro spušťaďla s pažbou sklopíme dolů kolem předního pouzdrového čepu.

Napínací kliku a tím i závěr táhneme pravou rukou dozadu a levou rukou uchopíme za vybrání vespod na nosiči závorníku a vyjmeme dozadu celý závěr.

Závorník posuneme dozadu, nadzdvihneme a sejmemo jej s nosiče závorníku.

Napínací kliku zasuneme dopředu a pažbu s pouzdrém spušťaďla otcčíme do původní polchy.

3. Rozložení závorníku.

Úderník stlačíme ukazováčkem levé ruky dopředu a pravou rukou pomocí mosazného trnu vytlačíme kořik úderníku a s levé strany jej povytáhneme až na doraz. Úderník a pružinu úderníku dozadu vyjmeme. Stlačíme opěrku vytahovače, nadzvedneme a vyjmeme ji s pružinou k opěrce. Takto uvolněný vytahovač lehce dolů vysuneme.

4. Rozložení zásobníku.

Mosazným trnem nebo hrotem střely stlačíme hlavníčku destičky k peru podavače a dno vysuneme dozadu, potom vytáhneme uvolněné pero podavače i s destičkou k peru a s podavačem.

Složení kulometu.

Provedeno opačným způsobem. Po složení kulometu přesvědčíme se o správnosti jeho funkce opakováním (vždy s úplným závěrem).

Při skládání dbát na to, aby předsuvná tyčinka byla v lůžku na zadní stěně nosiče závorníku.

Činnost kulometu při střelbě.

63. Spodní náboj v zásobníku je chycen čelní plochou závorníku a sunut do nábojní komory. Po zasunutí zaskočí vytahovač do drážky dna náboje a závorník se zastaví, nosič závorníku jde kupředu, uzamkne závorník a hranolovitý výstupek nosiče závorníku narazil na úderník. Nastává výstřel.

Tlak plynů žene střelu z hlavně. Jakmile střela mine otvor, vedoucí z hlavně do plynového násadce, začnou plyny působit na píst — závěr jde dozadu — odemčení a vytažení nábojnice, která nárazem na vyhazovač směrem dolů je vyhozena, naráží na pryžovou odrážku a padá na zem.

Tento pochod se opakuje až do vystřelení posledního náboje, kdy závěr je zadržen deskou podavače v zadní poloze.

Uzamčení a odemčení závěru.

64. Po uzavření nábojní komory se závorník zastaví, pohybuje se však ještě nosič závorníku s pístem. Při tomto malém pohybu nosiče závorníku vpřed se vsune zkosený můstek nosiče závorníku do vybrání v zadní stěně závorníku a zdvihá jej do výše tak dlouho, až se opěrné plošky závorníku opřou o opěrku v pouzdře závěru. Tím nastává uzamčení.

Po výstřelu při počátku pohybu nosiče závorníku dozadu sníží se závorník po zkoseném můstku a unášecí ozuby nosiče závorníku zaberou za ozuby závorníku. Tím nastane odemčení závěru.

III. PORUCHY A JEJICH ODSTRANĚNÍ.

65. Závadám je nutno předcházet. Předcházíme jim tím, že vojáci dokonale ovládají kulomet, že znají jeho mechanismus a dovedou zacházet s kulometem. Je nu no dodržovat přísně postup a stupeň rozložení, je nutno kulomet správně ošetřovat a věnovat důkladnou péči jeho přípravě ke střelbě. Péči nutno věnovat též zásobníkům. Pak můžeme říci, že k závadám téměř nedojde.

Závady, se kterými se můžeme setkat:

1. Nepodání náboje — vadný zásobník, nebo špatně naplněný, prohlédnout zásobník.

2. Zpříčení náboje — poškození čelisti zásobníku, vadný náboj.

3. Sehaná — asi 15 vteřin počkat, pak opakovat a zkontrolovat náboj a prohlédnout zápalku. Hluboký důlek — vada náboje, mělký důlek — vada zbraně. Vadná předsvuná zpruha. nečistoty v pouzdře nebo pístové trubici nebo lůžku úderníku, vadný úderník nebo silná jeho zpruha.

4. Nevytažení nábojnice — puklá nebo zapečená nábojnice v nábojní komoře, poškozený vytahovač nebo prasklá zpruha vytahovače, pomalý zpětný pohyb závěru — slabý tlak plynů na píst, znečištěný kulomet, nedošel do zadní polohy — slabý tlak plynů na píst, znečištěný kulomet.

5. Nevyhození nábojnice — vadný vyhazovač, závěr nedošel do zadní polohy, slabý tlak plynů na píst, znečištěný kulomet.

Ostatní závady odstraňujeme podle příčin, obvykle opakujeme, to je stáhneme závěr do zadní polohy, zajistíme a oddělíme zásobník. Je-li potřeba, kulomet vyčistíme, jsou-li poškozeny součástky, dáme do opravy do dílny.

IV. UDRŽOVÁNÍ KULOMETU.

Čištění kulometu.

66. Pro čištění kulometu platí všeobecná ustanovení jako pro ostatní zbraně.

Po každé střelbě musíme očistit kulomet celý, zejména ty součástky, které vešly ve styk s plynem, vzniklým shořením prachu.

Jsou to: hlaveň, plynový násadec, pístová trubice, píst, nosič závorníku, závorník a jeho součástky (úderník, úderníková zpruha, vytahovač s opěrkou a zpruhou, nezapomenout na lůžko úderníku).

Po každé střelbě je nutno též rozebrat a vyčistit zásobníky, jež byly použity.

Při čištění používáme jen dovolených prostředků a dodržujeme správný postup.

Příprava kulometu ke střelbě.

67. Přípravě kulometu ke střelbě je nutno věnovat co největší pozornost, neboť dobře připravený kulomet je zárukou úspěchů.

1. Rozložíme kulomet a vyčistíme jej. Vývrt i povrch vytřeme do sucha.

2. Prohlédneme součástky kulometu, zda nic nechybí a zda nejsou poškozeny.

3. Namažeme třecí plochy závěru (v létě vaselinou, v zimě olej č. 21).

4. Složíme zbraň.

5. Přezkoušíme její funkci.

Před střelbou se ještě přesvědčíme, zda máme správně tlumič ohně — pro střelbu ostrými anebo násadec pro cvičnou střelbu, pro střelbu s cvičnými náboji.

Dále zkontrolujeme, zda je správně zapojena a zapadá hlavňová spojka a spojovací pouzdrové čepy.

Pak odklopíme ramenní opěru, stáhneme závěr do zadu, zajistíme, zasuneme naplněný zásobník a zbraň je nabitá a připravená ke střelbě.

Po nastavení hledí a pojistky podle druhu střelby je možno pálit.

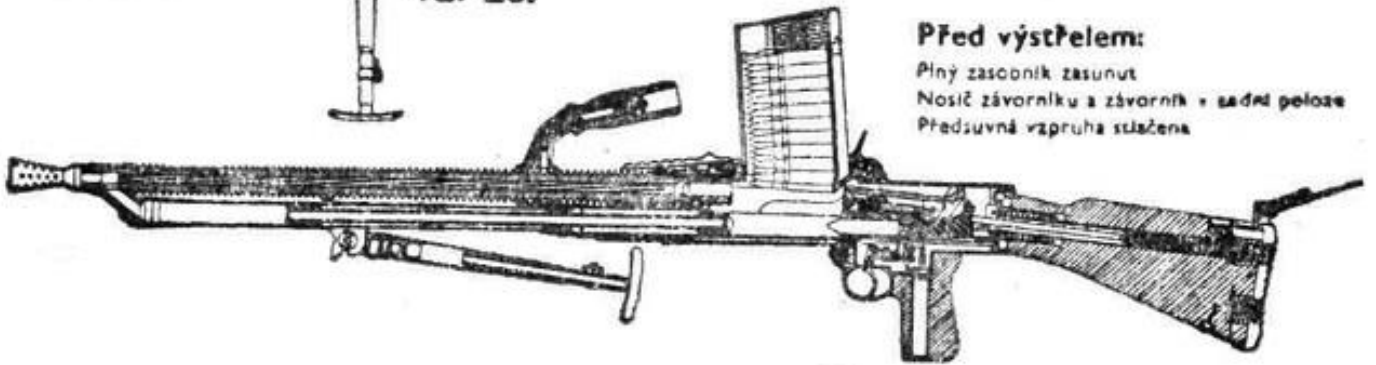
KULOMET VZ. 26

Podélný řez kulometem
vz. 26.

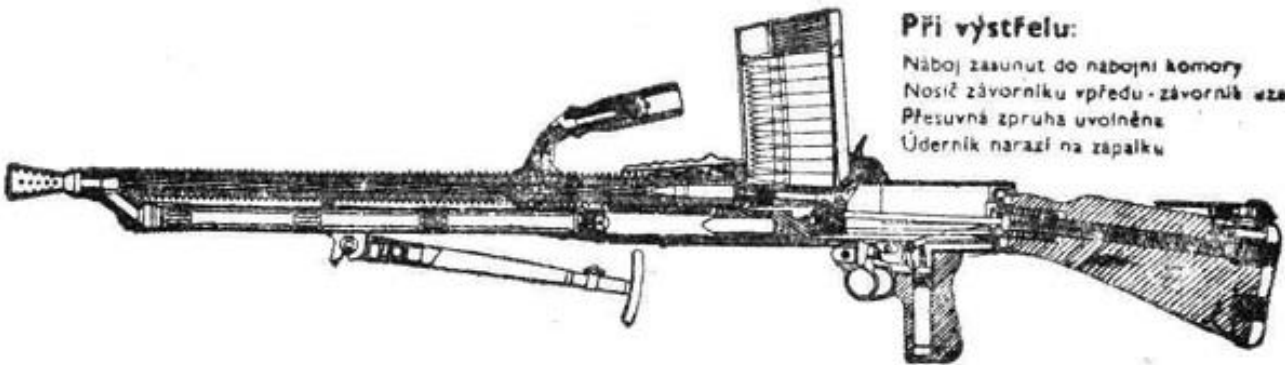
Před výstřelem:

Plný zásobník zasunut
Nosič závorníku a závorník v sadbě poloze
Přesuvná vzpruha stlačena

Při výstřelu:

Náboj zasunut do nábojní komory
Nosič závorníku vpředu - závorník uzamčen
Přesuvná vzpruha uvolněna
Úderník narazí na zápalku

Konservování.

68. Vyčištěné a zkontrolované součástky namažeme konservačním materiálem. Použít hadříku a štětečku. Konservační materiál používat jen ten, který nám byl přidělen.

Prohlídka kulometu.

69. Při prohlídce kontrolujeme vzhled zbraně a péči, která je udržování zbraně věnována.

Prohlížíme, zda kulomet je čistý, zda nejsou někde stopy po rzi, zda byl čištěn jen dovolenými prostředky, zda nebyl poškozen při použití, zda nejsou ztraceny některé součástky. Zkusíme i činnost zbraně — vyjmutí hlavně, činnost hledí, závěru atd. Pozornost věnujeme vývrtnu, v jakém stavu se nachází.

Ukládání kulometu.

70. Vyčištěné, prohlédnuté a řádně nakonservované kulometry ukládáme do polic, nebo stojanů. Ramenní opěra sklopena, víčko i dno zavřeny, závěr v přední poloze.

Předpis pro bojovou přípravu
Ministerstvo národní bezpečnosti

1952

K-23855/VI.52